

HARÖ-NYTT

Information till medlemmarna i Harö-Hasselö Intresseförening

Redaktören har ordet:

Glitter i vattnet...

■ Det är vår i skärgården, världens vackraste plats. Där jag sitter i min skrivkammare och tittar ut över Norrsundet ser jag också att det är "glitter i vattnet"!

Gudingarna uppvaktar sina ådor, två svanhannor slåss om en svanhonas gunst, en havsörn segelflyger majestätiskt på hög höjd över Storö, sädesärlorna, de svart-vita flugsnapparna och bofinkarna håller på att organisera sig och ordna plats i sina holkar.

Blåsipporna är överblommade och vitsipporna har kommit. I en solig backe har både påskliljor och pingstliljor slagit ut i all sin lökprakt och tulpanerna är på väg.

Båtarna har kommit i sjön, inte alla men de flesta. Och det surrar av motorljud ute i vikarna. En och annan båt är ny och en och annan båtmotor också vilket innebär att man nyfiket måste sträcka på halsen för att se. Det är ju på motorljud och på båtar man identifierar de skärgårdsboende.

Ett par bryggbyggen håller på att avslutas, en stuga får ny Falu rödfärg, en annan nybyggs. Det stora bygget på Lisslö ser ut att bli något alldeles extra.

Och i Käringpinan kommer Waxholmsbolagets "vårbåt" Vånö snabbt och elegant glidande. Den har ersatt den långsammare vinterbåten Skarpö vilket innebär att turen Stavsnäs – Harö/Hagede nu går på en timma. Tyst, elegant och komfortabelt. Och vi har fått flera turer att välja på. Inte nog med det, äntligen slipper vi betala extra för att åka runt om Sandhamn!

Det sjuder av liv i skärgården. Vi går mot en ny sommar med varma soliga dagar. Visst är det fantastiskt när det är glitter i vattnet!

Gunnar Svensson ■

Utredning om trafiken: Stavsnäs en replipunkt

Trafiken i skärgården skall enligt en regionutredning utökas. Vi får som nu Stavsnäs som replipunkt. På bilden Vånö vid Hagede brygga.

Landstingets regionplanekontor föreslår i en rapport som tagits fram inför Regionplan 2000 att skärgården skall få utökad trafik året runt från sju replipunkter med goda vägförbindelser till ett antal större öar. Utredningen avser vintertrafik.

"Skärgårdens kommunikationer" heter rapporten som haft Susanne Skär- lund som projektledare. Det handlar om förslag till långsiktig trafikstruktur i skärgården.

Utredaren anser att det är viktigt att turerna till öarna utgår från punkter på fastlandet där det är möjligt att ha bilen parkerad och där det också finns bra kollektivtrafik till kommuncentrum och därifrån vidare ut i regionen. Det betyder att direktbåtar från Stockholm inte prioriteras.

Man vill ha samma start- och mål- punkter för både gods och passagerare och alla transporter skall normalt ske med samma båtar.

Vilka de sju replipunkterna blir är inte helt klart, men enighet råder om Sollenkroka, Stavsnäs, Vaxholm och Åsättra. En viss tveksamhet råder kring Dalarö liksom kring Årsta Havsbad.

Inom området Runmarö, Sandhamn och Nämndö som förstas avses få Stavsnäs som replipunkt bor totalt 500 personer. På Fågelbrolandet bor cika 1.600 personer vilket anses garantera en bra kollektivtrafik på land. Stavsnäs har brygga för passagerare och gods och bra parkering. Runmarö är den största av öarna och har 260 fastboende. På Sandhamn/Sandön bor nästan 100 personer och på Nämndö knappt 100 personer. Alla tre öarna har grund-

Forts på sid 3

Bryggorna föreningens hjärtefrågor

Harö-Hasselö Intresseförenings huvudintresse och hjärtefråga är de tre ångbåtsbryggorna Hagede, Harö och Hasselö. Utan dem skulle inte trafiken till vårt område fungera, de är vår livsnerv.

Vi har grävt litet grand i "historielådan" och plockat fram en del uppgifter som kanske kan vara intressanta.

När föreningen bildades 1948 fanns de tre bryggorna, alla byggda av stockar på stenkistor. På den tiden såg skärgårdsbåtarna annorlunda ut och de använde också en annan tilläggs-teknik än dagens båtar. Idag sätter man stäven mot bryggan och sätter tryck på bryggan genom att köra framåt. Det är ett säkert sätt för passagerarna, men en metod som ställer stora krav på en bra brygga. Den gamla typen av ångbåtsbrygga klarar inte den tilläggs-tekniken så bra.

HARÖ BRYGGA

Nåväl, en ångbåtsbrygga har en begränsad livslängd, kanske 40–50 år. 1973 rasade sakt men säkert Harö brygga och Waxholmsbolaget ville inte lägga till eftersom det ansågs för osäkert för passagerarna. Då fick föreningen låna en ponton från KA1 i Vaxholm att användas i väntan på att den nya bryggan skulle bli färdig.

Eftersom det handlar om en allmän brygga var det Vägverket som skötte projektering och upphandling och också sköt till omkring 90 procent av pengarna. Men bygget drevs i föreningens regi. Göte Lindström och Göran Gentele fick uppdraget att bygga nya Harö brygga och efter något år var allt klart. Enda problemet var att den lånade pontonen plötsligt sjönk en vacker höstdag 1974.

HAGEDE BRYGGA

Harö brygga hade knappt blivit färdig förrän det var dags för Hagede brygga. En dag 1975 kom gamla ångbåten s/s Vaxholm (numera upphuggen) med god fart stävande mot bryggan. Tydligt uppstod något fel i maskineriet så Vaxholm slog aldrig back utan rände med god fart in i bryggan som klövs i två delar!

Då blev det bråttom. Föreningen, som just skrapat ihop pengar till Harö

HASSELÖ BRYGGA byggdes 1985. Den byggdes på några veckor enligt en ny metod och med hjälp av jättekranen Lodbrok.

HARÖ BRYGGA byggdes 1973 sedan den gamla rasat. Den ponton som användes som reservbrygga sjönk en vacker höstdag 1974.

HAGEDE BRYGGA byggdes 1975 sedan den gamla bryggan demolerats av s/s Vaxholm. Bryggan klövs då i två delar!

brygga måste starta på nytt att förhandla med Vägverket som projekterade och upphandlade en ny Hagede-

brygga. Även här fick Göte Lindström och Göran Gentele förtroendet att bygga den nya bryggan.

Bryggdag vid Hagede 17 juni

■ Lördagen den 17 juni blir det bryggdag vid Hagede brygga. Med "bryggfogden" Pelle Pehrsson som bas skall vi städa upp runt bryggan, olja in trädäcken, bättra på stigen mot Nyrödja och kanske också olja in spången över "Måsen".

Arbetsdagen börjar klockan 13 och vi håller på några timmar på lördags-eftermiddagen. Vi hoppas förstås på bra väder.

Vid Harö brygga och Hasselö brygga blir det inga arbetsdagar i år. För alla tre bryggorna gäller dock att namnskyltarna och semaforerna skall förbättras. Idag finns i stort sett bara "H" kvar av Harö och Hasselö!

HASSELÖ BRYGGA

Tio år senare, 1984–85, var det dags för föreningens tredje bryggbygge. Hasselö-bryggan hade skattat åt förgängelsen och när det var dags för ombyggnad valde Vägförvaltningen en ny metod. Man projekterade en brygga som vilar på ett "rör" med ett jättestort "lock" som spänts fast med wirar. Bygget utfördes av Stockholms Hamn och gjordes under några veckor 1985. Locket/bryggdäcket lyftes på plats av jättekranen Lodbrok.

Fördelen med bygget var att det gick snabbt, nackdelen att det blev problem för småbåtarna vid varierande vattenstånd, de gled lätt under brygglocket vid lågvatten. Detta har senare lösts genom att föreningen byggt en "kjol" på sidan av brygglocket.

STORA KOSTNADER

Att idag bygga en brygga medför stora kostnader, kanske 20–30 Mkr. Av detta bidrar staten genom Vägverket med omkring 90 procent men ägaren/föreningen får trots allt punga ut med minst 2–3 Mkr, kanske mera. Och när man vet att livslängden på en brygga är ungefär 40 år kan man lätt räkna ut att det omkring år 2015 är dags igen!

Föreningens styrelse har tacklat problemet så att man varje år gör betydande avsättningar till en bryggfond. Pengarna i den fonden skall användas till nya byggprojekt när behov uppstår. Dessutom använder föreningen årligen ungefär 20.000 kronor för underhåll av de tre bryggorna, nog så viktigt för att förlänga livet på bryggorna. Bryggfonden är idag på drygt 120.000 kronor. Hur mycket som kommer att avsättas i år beslutas på årsstämman i Harö skola söndagen den 9 juli.

Gunnar Svensson ■

Kylturföreningen Rädda Harö byvik nu inne på andra året

■ Arbetet med att rädda Harö byvik är nu inne på sitt andra år. Målet i år är att komma fram till vilka åtgärder vi kan och bör vidta och till vilken kostnad.

Olika former av finansiering, bla EU-bidrag, undersöker vi också.

Jag vill tacka för alla bidrag som kommit in till föreningen och samtidigt hälsa alla välkomna till föreningens årsmöte i Harö skola i slutet av juli. Vilken dag det blir kommer att anslås i vänthuset vid Harö brygga under försommaren.

Välkomna!

Tomas Kempe ■

ordförande i Kulturföreningen
Rädda Harö byvik

Harö Livs i sommar

■ Agneta och Lisa öppnar Harö Livs för säsongen sista helgen i maj (26–27). Därefter har affären öppet från den 1 juni till slutet av augusti när skolorna börjar. Öppettiderna är: Vardagar 10–17, Lördagar 10–13, Söndagar 10–15.

– Enda skillnaden mot förra året blir att jag själv drar ner litet medan Lisa får ökat ansvar, säger Agneta.

Forts från sid 1:

Utredning föreslår...

skola liksom livsmedelsbutik och post. Hur utredaren tänkt sig båttrafiken mellan Sandhamn och våra tre bryggor Hasselö, Harö och Hagede framgår inte, men någon anledning att tro att trafiktätheten minskar finns inte. Grundtanken är snarare att applicera det redan fungerande systemet med Stavsnes som replipunkt och Sandhamn som "kärnö" på övriga områden i Stockholms skärgård.

Samma sopsystem i år som förra året Grovopor 2–4 juni

■ Sophämtningen på öarna i Haröområdet blir i princip organiserad på samma sätt som under 1999. Liksom tidigare sköter Jan Olsén, Styrsviks Sjötransporter såväl sophämtning som grovsopphantering.

Grovoporerna skall lämnas 2–4 juni vid Harö, Hagede och Hasselö ångbåtsbryggor. Med grovavfall menas skrymmande avfall och lösa inventarier i hemmet såsom möbler, husgeråd, cyklar, mattor, vitvaror, emballage mm. Fast monterad utrustning i hus, avfall från rivning eller ombyggnation samt avfall från yrkesmässig verksamhet är inte grovavfall.

Farligt avfall som t ex färgrester, lösningsmedel, hushållskemikalier, oljerester, lysrör, bilbatterier etc kan lämnas till återvinningscentralerna på Möja och Sandhamn, dessutom bl a till Preem Stavsnes och Statoil Djuröbron.

Sophämtningen sker vid 19 alternativt 9 tillfällen. 19 hämtningar av en 160 liters säck kostar i år 1.995 kronor (mot 1.975 förra året), 9 hämtningar kostar 1.640 kronor (mot 1.617). För 3–19 abonnenter på uppsamlingsplats är kostnaden per abonnent 1.420 kronor, vid 20 eller fler abonnenter 1.200 kronor.

Gatukontorets kundtjänst har telefon 570 134 00 och sopentreprenören Jan Olsén 571 527 23.

Årsmöte den 9 juli i Harö skola

■ Harö-Hasselö Intresseförenings årsmöte hålls söndagen den 9 juli klockan 10 i Harö skola. Motioner till årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast den 11 juni.

En påminnelse om avgiften!

■ Om du tillsammans med detta nummer av Harö-Nytt hittar ett inbetalningskort betyder det att du ännu inte betalat avgiften för 2000. Avgiften är 100 kronor per person och år och bara 25 kronor för medlemmar under 20 år. Självklart vill vi att alla i familjen skall vara medlemmar.

För medlemsregistret – som du kan få ett exemplar av på årsmötet – ber vi dig på inbetalningskortet anteckna alla personer som betalningen avser. Gärna även ändrade adresser och telefonnummer. Det går också bra att lämna extra bidrag till föreningens verksamhet.

Maxfart 8 knop i Käringpinan och Norrsundet

Sedan några år är maxhastigheten i Käringpinan (mellan Harö och Lisslö) samt delar av Norrsundet (förbi Hagede-grundet och Harö Livs) 8 knop. Därtill gäller fartgränsen 5 knop i Båtkroken och kanalen mellan Harö och Storö.

Fartgränsen 8 knop fastställdes för några år sedan av Länsstyrelsen på begäran av Harö-Hasselö Intresseförening. Frågan togs upp i en motion av Göte Lindström och Lasse Pihl där motionärerna ville ha en fartbegränsning i Käringpinan, förbi den fiskodling som då fanns och utanför Harö Livs. Årsmötet beslutade efter en livlig diskussion utöka begäran att avse ett mycket större område, bland annat hela Norrsundet. Länsstyrelsen satte då fartgränsen till 12 knop med motivering att området var stort. Eftersom ingen ville ha 12 knop – det är en fart i vilken båtarna faktiskt river upp mera svallvågor än vid högre farter – överklagades beslutet. Resultatet blev fartgränsen 8 knop i det mindre området.

Nu gäller alltså maxfarten 8 knop i det på kartan markerade området. Bestämmelsen gäller alla typer av båtar och fartyg, stora som små. Att fartgränsen hålls övervakas av Kustbevakningen och Sjöpolisen som då och då mäter med laser eller på annat sätt. Fortkörning bestraffas på samma sätt som fortkörning med fordon på land, dvs med böter.

Ett gott råd: Respektera fartgränserna 8 knop respektive 5 knop i våra vatten. Det är vi själva som begärt och fått bestämmelserna!

HARÖ-NYTT

Distribueras till medlemmarna i Harö-Hasselö Intresseförening.

Redaktör

Gunnar Svensson

Telefon bostaden 08-26 54 61

Hagede 08-571 571 07

Mobiltelefon 070-520 57 02

E-mail:

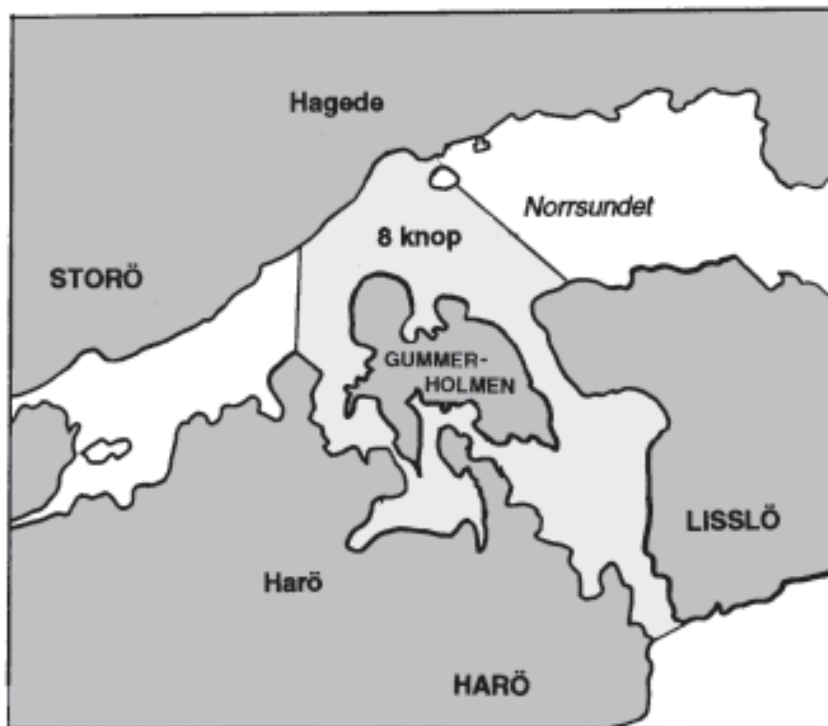
gunnar.svensson@mail.grafiska.se

Postadress:

Tunnlandsvägen 85, 168 36 Bromma

Harö-Nytt har tryckts hos:

OFFSET-EKONOMI, Bromma 1999

Den här kartskissen visar var fartbegränsningen 8 knop gäller i vattnen mellan Harö, Storö och Lisslö. Dessutom gäller fartgränsen 5 knop vid Båtkroken.

Här är styrelsen i Harö-Hasselö Intresseförening:

Ordförande	Lasse Östlund	Tel bostad 08-580 375 37 Hagede 08-571 570 42
Vice ordförande	Elsie Edlund	Tel bostad 08-30 99 04 Harö 08-571 571 01
Sekreterare	Staffan Norlander	Tel bostad 08-429 88 50 Hasselö 08-571 551 64
Kassör	Per Niring	Tel bostad 08-644 80 35 Lisslö 08-571 571 20
Ledamöter	Barbro Clauson	Tel bostad 08-30 48 04 Storö 08-571 570 06
	Maria Steiner	Tel bostad 08-742 61 08 Nyrödja 0708-25 99 92
	Gunnar Svensson	Tel bostad 08-26 54 61 Hagede 08-571 571 07
Bryggansvarig	<u>Hagede:</u>	
	Pelle Pehrsson	Tel bostad 08-640 15 36 Storö 08-571 571 02
Bryggansvarig	<u>Harö:</u>	
	Göte Lindström	Tel bostad 08-571 570 22
Bryggansvarig	<u>Hasselö:</u>	
	Håkan Sjögren	Tel bostad 08-532 542 74 Hasselö 08-571 550 10
Revisorer	Sigvard Hultgren	Tel bostad 08-570 202 64
	Lena Ekecrantz	Tel Harö 08-571 571 21